

Henki & elämä

Saisiko olla virsi?

Jyväskylän seurakunnan lehti

29.9.2022 ■ numero 8

Lopahτικο liikuntainto? Ei hätää

► sivu 3

Seurakunta-vaalien teemoja ja ehdokkaat

► sivut 6–11

Uusi leirikeskus valmistuu ensi syksynä

► liite, sivut 4–5

Pääkirjoitus

Vaalit tarvitsevat teräviä teemoja

Vaaleihin liittyy vaalihumu. Jotakin merkityksellistä on tapahtumassa. Vaalivalvoajaisten tunnelman tiedetään olevan taianomainen, kun kuukausia latautunut jännitys purkautuu hetkessä. Mediatalojen toimituksissa vaali-illat ovat odotettuja työiltoja. Äänestämistä taas voi kuulla makunsa mukaan jännittäväksi etuoikeudeksi tai velvollisuuden täyttämiseksi.

Syksyn seurakuntavaalien tunnelma sai viime viikolla odotetun mausteen, kun ehdokasasettelu päättyi ja ehdokkaiden nimet selvisivät. Seurakuntavaaleissa on Jyväskylässä tänä vuonna seitsemän listaa ja 172 ehdokasta. Tässä lehdessä julkaisemme ehdolla olevien nimet. Lista vahvistetaan ja ehdokkaat saavat äänestysnumeron 3. lokakuuta. Lokakuun Henki ja elämä -lehdessä löydätte ehdokkaiden kuvallisen listan.

Ehdokkaiden näkemyksistä ja arvoista nousevat vaalien teemat. Keskiuomalainen uutisoi (22.9.), että näiden seurakuntavaalien teemoiksi ovat nousemassa samaa sukupuolta olevien parien vihkiminen sekä seurakuntien talous. Näin arvioivat jutussa Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön johtaja Hanna Salomäki sekä monet valitsijayhdistysten yhdyshenkilöistä. Tämän lehden sivuilla 6–9 kaikki vaaleissa mukana olevat valitsijayhdistykset kertovat, mitkä asiat niille ovat erityisen tärkeitä. Useampi ryhmä mainitsee kirkon auttavan roolin korostamisen, seurakuntalaisten vapaaehtoisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämisen sekä tarpeettomista kiinteistöistä luopumisen. Erityisesti valitsijayhdistyksiä jakaa avio-liittokysymys.

Kaikki vaalit saavat voimansa ihmisistä, niin myös seurakuntavaalit. Vaaliteemoiksi nousevat ihmisille merkitykselliset asiat – usein sellaiset, joista ollaan eri mieltä. Se lupaa hyviä vaaleja. Ja vaalihumua.

P.S. Yksittäisten ehdokkaiden näkemyksiä asioista voi tarkastella vaalikoneesta, joka aukeaa 10. lokakuuta.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

KUVA: AKI KOLEHMAINEN

Sanna Paananen (takana vas.) ja Päivi Björninen (takana oik.) osallistuivat yhteislauluun Virsiä ja viiniä -illassa Kankaan saunalla perjantaina 16.9. kello 19.32. Säestyksestä vastasi kanttori Piia Laasonen. Illassa mukana myös pastori Heli Savola.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

1 Vauvanpäivän vaunuväen kokouksia ajat pe 30.9. klo 9.30–11.30 Sepän Kipinässä. Musiikkia muskariopettajien tahdittamana, tarjoilua ja muuta mukavaa ohjelmaa.

2 Kaupunginkirkko on avoina joka päivä Valon kaupunki-tapahtuman ajan: 29.9.–1.10. ja 7.–8.10. kello 19–23 ja sekä 2.–6.10. kello 19–21. Kirkossa nähtävillä Tunnettuja unia -teos.

3 Ilonsilmu on ilta nuorille aikuisille ke 5.10. klo 18 Silmussa, osoitteessa Kilpisenkatu 8. Keskustelua ja yhdessäoloa Jumalan edessä, laulua ja rukousta sekä pientä iltapalaa.

Lisää toimintaamme tapahtumaliitteessä.

Sanottua

”Luotan pienten elämänilojen voimaan, sillä monet pikkuseikat merkitsevät ihmisen psyykkiselle terveydelle paljon enemmän kuin harvat, syväälle käyvät tapaukset.”
Tietokirjailija, logoterapiaohjaaja Hanna Jensen (Voi hyvin 8/2022)

”Henkisyys on minulle tärkeää. Se auttaa, kun on kova paikka. Harva ihminen pärjää vaikeassa kohdassa ihan omillaan.”
Kirjailija Riitta Jalonen (Eeva 8/2022)

”Rauhan rakentamiseen on sitouduttava joka päivä, pienissä ja suurissa teoissa kaikkialla maailmassa. Rauhantyö on kristityn

elämäntapa. Se koskee koko olemustamme, kaikkia tekojamme ja puheitamme. Meille kristityille ja kirkkoille rauha on kutsu ja tehtävä.”
Piispa Seppo Häkkinen (Piispainkokuus 13.9.2022)

”Kuluttajat ovat tottuneet ajattelemaan, että laadukas ja vastuullisesti tuotettu ruoka on itsestään selvyyttä. Ruokaa ei synny ilmaiseksi ja ilmastovaateilla on oma hintalappunsa, joka pitäisi tehdä ruokaketjussa näkyvämmäksi.”
Maatalousekonomisti Päivi Kujala (Talouselämä 31/2022)

”Nyt, kun syksyn kiireet täyttävät kalentereita ja päivät putoilevat kuin kellastuneet lehdet, on hyvä pysähtyä miettimään tärkeysjärjestyksiä. Ketä ilman en voi elää? Kuka ei voi elää ilman minua? Nämä kysymykset paljastavat ihmiset, joille on hyvä tehdä tilaa sydämeen ja kalenteriin.”
Uskonnonopettaja ja perheenäiti Hanna Kivisalo (Sana.fi 31.8.2022)

”Sisaremmeni Elisabetin saattojuhla kaikessa seremoniallisuudessaan oli kaunis muistutus siitä, että tässä ei ole kaikki.”
Kotimaan päätoimittaja Mari Teinilä (Kotimaa24 19.9.2022)

8/22

Kannessa: Gospel Covertajat viettää 20-vuotisjuhliiaan. Yhtyeeseen kuuluvat Mikko Miettinen (oik.), Hannes Asikainen, Ilona Rimpilä ja Esko Turpeinen.
Kuva: Sami Saarenpää

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612
Salli Hyttinen 041 731 7050

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jklrsk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Vapaudenkatu 47
PL 103,
40101 JYVÄSKYLÄ

f jklrsk

@ jyvaskylan_seurakunta

@ Henkielama

▶ henkielama

11. vsk.
ISSN 1798-1255 (painettu)
ISSN 2489-7620 (verkkojulkaisu)

Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Botnia Print Oy Ab
Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Posti Oyj
Jakeluohjelma Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu 0200 77000
www.posti.fi/palaute
Ilmoitusmyynti:
juha.kurvinen@kotimaa.fi,
040 665 5983
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Ajassa

Tavan syntyminen vaatii toistoa

Lenkkareiden vieminen oven viereen voi auttaa muuttamaan liikunnan säännölliseksi tavaksi, vinkkaa liikunta-psykologian professori emerita Taru Lintunen Jyväskylän yliopistosta.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Miksi syksyllä usein innostutaan liikunnasta?

Syksy on uusien alkujen aikaa. Elämään tulee ryhtiä ja rytmiä, kun opiskelut ja työt jälleen alkavat. Syksyllä asetetaan tavoitteita ja moni päättää aloittaa liikuntaharrastuksen.

Miksi liikuntaharrastus usein lopahtaa?

Elämä on usein kiireistä, on stressiä, pitkiä koulu- ja työpäiviä. Liikunnasta on silloin helppo laistaa, ja se on ihan ymmärrettävää. Tiedonpuute on harvoin este liikunnalliselle elämäntavalle. Suurin kynnyks on siinä, miten muuttaa liikunnan harrastaminen aktiiviseksi, säännölliseksi tavaksi.

Mitä kannattaa tehdä, jos huomaat keksivänsä syitä, että ei tarvitsisikaan lähteä lenkille?

Selkeät tavoitteet on tehokas keino edistää liikkumista, esimerkiksi päättämällä,

että tiistaina töiden jälkeen lähten lenkille. Usein kannattaa aloittaa pienin askelin. Liikuntasuoritusten kirjaaminen ylös motivoi ja auttaa seuraamaan omaa liikumista. Liikunnan harrastamisessa on paljon sellaisia asioita, joista voi pyrkiä tekemään automaattisia, esimerkiksi pakkaamalla jumppakassin jo valmiiksi tai viemällä lenkkarit oven viereen. Tämä auttaa rakentamaan tottumusta, jonka muodostuessa liikuntaan lähteminen on helpompaa toteuttaa.

Mitä jos liikkumiseen on venähtänyt pitkä tauko?

Kannattaa aloittaa riittävän pienin askelin, jotta motivaatio ei lopahtaa, ja harrastaa sellaista liikuntaa, jota on kiva tehdä.

Olet työskennellyt liikuntapsykologina. Miten liikunta ja psykologia liittyvät yhteen?

Liikuntapsykologian tavoitteena on innostaa ihmisiä liikkumaan terveyden kannalta riittävästi sekä auttaa kilpaurheilijoita

voimaan hyvin ja menestymään kilpailupaineissa. Liikuntapsykologiassa tutkitaan myös fyysisen aktiivisuuden ja psyykkisen hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä.

Millaisia asioita olet tutkinut?

Olen tutkinut muun muassa sitä, kuinka motivoida ihmisiä liikkumaan ja kuinka luoda psyykkisesti turvallisia ja innostavia liikuntaympäristöjä tunne-, vuorovaikutus- ja ryhmätaitoja edistämällä.

Mitä terveysvaikutuksia liikunnasta on?

Paljonkin. Riittävä fyysinen aktiivisuus on tärkeää sydän- ja verisuonitautien ehkäisyssä ja hoitovaiheessa. Liikunta kohentaa myös mielialaa ja kirkastaa ajattelua.

Miten motivoida ihmisiä liikkumaan?

On tärkeää tarjota helposti saavutettavia mahdollisuuksia liikkumiseen. Esimerkiksi Jyväskylän Rantaraitin rakentaminen on ollut valtavan hieno liikuntateko. Jo koulussa tulisi opettaa tavoitteenasettelua, it-

sesäätely- ja monia muita liikuntapsykologisia taitoja, jotka auttavat aktiivisena pysymisessä.

Pitäkö liikkumisen olla tavoitteellista?

Liikkuminen on aina jollakin tavalla tavoitteellista. Jos on hyvin istuva elämäntapa, on hyvä asettaa tavoitteeksi vähän aktiivisempi elämä. Kun rutiinit on rakennettu, on tärkeää viedä tavoitteita eteenpäin.

Voiko liikkuminen mennä överiksi?

Kyllä voi, jos liikunta on fyysisesti kuluttavaa ja väsyttävää tai vie niin paljon aikaa, ettei elämässä jää aikaa työlle, opiskelulle, ihmissuhteille tai nukkumiselle. Fyysisen aktiivisuuden on yksi kivijalka terveydessä, mutta se ei saa olla ainoa.

Mitä liikunta sinulle merkitsee?

Minulle liikunta on ollut itseilmaisun muoto. Tanssi on ollut rakas harrastukseni, jossa liikunta on tullut vähän kuin sivutuotteena. Kun liikunta on mukavaa, se motivoi.

Liikuntapsykologian professori emerita Taru Lintunen mielestä on hyvä harrastaa sellaista liikuntaa, jota on kiva tehdä. Se myös auttaa pitämään motivaatiota yllä.

Tuhkasta kasvaa puu

Paula Parkkilan Nelli-koira sairastui, ja se nukutettiin ikuuneen. Hänelle lemmikki on yhä olemassa jossain.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Nellin koiranelämä päättyi huhtikuussa 2021.

– Welshin springerspanielien suru-uutisia alkaa tulla noin 11-vuotiaista koirista. Nellin elämä jäi ehkä puolisen vuotta vajaaksi, **Paula Parkkila** sanoo ja katselee hellästi kehystetyssä kuvassa nauravaa koiraansa.

Valokuvien ja monien muistojen lisäksi Nellistä muistuttaa nyt kaunis paratiisi-omenapuu Parkkilan vanhempien puutarhassa – juuri siinä, mihin tuhkat siroteltiin. Tuhkauurnan sai noutaa kotiin eläinlääkäriseimalta pari viikkoa eutanasian jälkeen. – Silloin tuntui, että Nelli tuli takaisin. Tunsin, että sillä ei ole mitään hätää. Jos eläimellä voi olla sielu, niin Nellin sielu oli hyvä, iloinen ja puhdas. Minulle se on yhä olemassa jossain.

Eläimen sielun olemus on puhuttanut teologeja kautta aikojen, ja tulkintoja löytyy puolesta ja vastaan. Myös väitöskirjatutkija **Toni Koivulahti** Helsingin yliopistosta pohdii eläimiin liittyviä teologian kysymyksiä. Hän kuvailee, kuinka Vanhassa testamentissa sielua tarkoittavaa sanaa nefes käytetään sekä eläimistä että ihmisistä. Se kattaa kaiken, mikä elää ja hengittää. Sielu on ruumiillisen olemassaolon tapa, ja henki puolestaan on olennon jumalallinen osa, ruumiin ja sielun yhteistoiminnan tulos. Oleminen on sekä ihmisellä että eläimellä psyykkisten ja fyysisten ominaisuuksien lopputulos.

– Voi siis ajatella, että eläimellä on sielu, eikä omaan kokemukseeni mahdu muuta vaihtoehtoa, hän sanoo.

Myös jokainen eläin on ainutlaatuinen yksilö. Koiran sielu on kuitenkin erilainen kuin ihmisen, koska koiran tapa olla ei ole sama kuin ihmisen.

– En tiedä, onko oma rakas lemmikkikoira-

rani odottamassa, kun kuolen – mutta toivon niin. Kristilliseen elämään kuuluu jälleennäkemisen toivo.

Nelli-koiran iloinen sielu sulostutti karvaisessa kehossaan itseksensä asuvan Parkkilan arkea ja pyhää 10,5 vuoden ajan. Opettajan työ kuljetti paikkakunnalta toiselle, ja eloisa kaveri muutti uskollisesti mukana.

– Nelli auttoi kotiutumaan ja tasapainotti elämää. Työn vaatimuksia ja jopa koronarajoituksia oli sen ansiosta helpompi kestää. Koira oli myös mainio liikuttaja ja päivien rytmittäjä. Welshit tarvitsevat paljon liikuntaa säässä kuin säässä, siis ulkona viihdyttiin vähintään pari tuntia päivässä. Nelli sai opetusta tottelevaisuuskursseilla, se oppi merkkamaan kantarellien paikat sienikursilla ja koulutautui vielä kaverikoiraksi. Tarvittiin paljon älyllisiä virikkeitä ja puuhaleluja.

– Namipallot olivat aivan lempileluja, niitä se jaksoi pyöritellä tuntikausia.

Vuosi sitten huhtikuussa tapahtui muutos. Yleensä kaikille ystävällinen, iloinen ja puuhakas koira alkoi voida huonosti. Eläinlääkärin tutkimuksissa löytyi pahalaatuinen kasvain lisämunuaisista, eikä sitä voitu leikata.

– Halusin, että kaikki mahdollinen tehdään. Nellille oli onneksi vakuuutus, joka kattoi kustannuksia. Päätettiin seurata tilannetta ja hoitaa niin kauan, kuin kunto pysyy kohtalaisena.

Koira sai lääkkeitä, mutta tulehdus äityi kolmessa viikossa niin pahaksi, ettei mitään ollut enää tehtävissä. Vahvat lääkkeet vain pahensivat tilannetta. Nellin viimeisenä aamuna kierrettiin vielä kerran tutut paikat.

– Ajattelen, että Nelli ymmärsi tilanteen. Se halusi kierrellä ja istua vielä nurmikolla hetkisen ennen lähtöä. Eläinlääkäri suosittelee eutanasiaa saman tien tai viimeistään parin päivän päästä.

– Tiesin, ettei Nelli voi elää enää kauan,

kun se oksensi vedenkin. En halunnut antaa sen kärsiä.

Lemmikkikoira kuolee useimmiten eläinlääkärin vastaanotolla, ellei kyseessä ole äkillinen sairauskohtaus tai tapaturma. Eläin saattaa olla ikääntynyt, eikä sen elämä ole enää elämisen arvoista tai sillä voi olla vakava sairaus, johon ei ole hyvää hoitoennustetta.

” Ajattelen, että Nelli ymmärsi tilanteen. Se halusi kierrellä ja istua vielä nurmikolla hetkisen ennen lähtöä.

Paula Parkkila

Eläinlääkäriklinikka AlmaVetissä tehdään keskimäärin yksi tai kaksi eutanasiaa viikossa. Vaikka prosessi käy rutiinilla, tilanne on aina herkkä ja ainutkertainen myös eläinlääkärille.

– Tuntuu pahalta, jos ei pysty auttamaan ja eläin joudutaan lopettamaan. Se on surullista myös ammatillisesti, sanovat AlmaVetin eläinlääkärit **Suvi** ja **Teppo Heinola**. Lääketiede kehittyy kovaa vauhtia, ja sairas lemmikki voi hoidolla parantua täysin tai elää vielä pitkään normaalia elämää. Lemmikki lopetetaan vasta sitten, kun se on ainoa ja eläimen kannalta paras ratkaisu.

– Meillä tehdään vaativia ja henkeä pelastavia kirurgisia leikkauksia, ja joskus ne päättyvät eutanasiaan. Ennen leikkausta käymme läpi vaihtoehtot, ja jos mitään ei ole tehtävissä, on parempi päästää kaveri menemään.

Heinolat ovat huomanneet, että toisinaan tosiasioiden kohtaaminen on omista-

jalle vaikea paikka, mutta yleensä eläinlääkärin mielipidettä kuunnellaan.

– Eläimen hyvinvointi on meidän työtämme, ja kerromme kiertelemättä, miten asiat ovat. Onneksi suurin osa ihmisistä tiedostaa, että eläimeen on pakattu vain 10–15 vuotta yhteistä aikaa. Yllätyksenä kuolema on tietysti rankempi tilanne.

Eutanasiassa eläin rauhoitetaan ensin lihaspistoksella syvään uneen, jolloin se ei enää tiedä mitä ympärillä tapahtuu. – Lähden yleensä pistoksen jälkeen hetkeksi pois huoneesta. Lemmikki rauhoittuu paremmin omistajan kanssa, kun siinä ei ole vieras ihminen läsnä, Suvi Heinola selittää prosessia.

Seuraavaksi annetaan suonikanyyliin kautta aineita, jotka johtavat syvään anestesiaan ja sen jälkeen sydämen pysähtymiseen 5–10 minuutin kuluessa. Kun sydänääniä ei enää kuulu, eläin todetaan kuolleeksi. Omistaja saa itse päättää, haluaako olla läsnä koko tapahtuman ajan vai vain osan siitä.

– Kerromme etukäteen, mitä tapahtuu ja miten edetään. Tieto helpottaa varautumista tapahtumiin eikä tule yllätyksiä.

Parkkilan Nelli-koiran eutanasia sujui rauhallisesti, ja kuolema tuntui käsin kosketeltavalta.

– Silittelin Nelliä, kunnes sen keho alkoi jäykistyä ja kylmetä. Sinne se jäi vauvapeittoonsa käärittyinä.

Menetyksen kipu iski, kun autoon piti palata tyhjen valjaiden kanssa. Takapenkki jäi autioksi, eikä peilistä vilkkunut enää tuttu karvainen hiustupsu. Kotona odotti vain tyhjyys, potilaan oksennuksesta tahraantuneet matot ja turhiksi käyneet Nellin tavarat ja lelut.

Vaikka aikaa on kulunut ja suru jo hellittää, kaipaus pulpahtelee toisinaan pintaan.

– Meidän Nelli Nelppu, sellaista koira ei enää tule.

Keijo Mattila aloittaa marraskuussa

Jyväskylän seurakunnan hallintojohtajana aloittaa marraskuun alussa 51-vuotias oikeustieteen kandidaatti, varatuomari **Keijo Mattila**. Valinta varmistui kirkkovaltuuston kokouksessa syyskuun alussa. Mattila siirtyy virkaan Lapin aluehallintoviraston lakiasian päällikön tehtävistä.

Kirkollisvero säilymässä entisellään

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Jyväskylän vuoden 2023 kirkollisveroprosentti säilyy entisellään. Veroprosentti on nyt 1,45. Veroprosentissa on huomioitu ensi vuoden alusta voimaan tuleva verouudistus, joka siirtää kuntien verotuloja valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tuloveroista tehtävien vähennysten kohdistuessa nykyistä vähemmän kirkollisveroon seurakuntien verotulot kasvavat. Valtiovarainministeriön mukaan seurakunnan kirkollisveron alentamispaine olisi 0,05 prosenttiyksikköä.

Jyväskylän seurakunnan taloussuunnitelman mukaan tilikauden tulos vuonna 2023 jää kuitenkin alijäämäiseksi myös kirkollisveron säilyessä ennallaan. Jyväskylän seurakunnan taloussuunnitelmassa kirkollisverotuloksi tulevana vuonna on arvioitu 22,3 miljoonaa euroa.

Saappaan tunnustus Petri Grönholmille

Jyväskylän seurakunnan erityisnuorisotyönohjaaja **Petri Grönholm** on palkittu Saappaan 50-vuotisjuhlavuoden erityistunnustuspalkinnolla. Grönholmilla on takanaan yli kolmekymmenen vuoden kokemus nuorisotyöstä Jyväskylässä. Vaikeiden koronavuosiensa jälkeen tunnustus tehdystä työstä tuntuu erityisen tärkeältä.

– Kaikkein tärkein ja paras kiitos työstä tulee nuorilta itseltään. Nuorten kohtaaminen antaa joka kerta paljon myös itselle, Grönholm sanoo.

Palveluoperaatio Saapas toimii keskustelukumppanina, avun antajana ja opastajana siellä, missä nuoret aikaansa viettävät. Jyväskylässä Saapas on toiminut 1970-luvulta 1990-luvun alkuun ja uudelleen vuodesta 2006 alkaen eli yhtäjaksoisesti jo 16 vuoden ajan.

Paula Parkkilan Nelli-koiran tuhkat on siroteltu rehevään puutarhaan Muuramessa. Paikalla kasvaa nyt kaunis paratiisiomenapuu.

Seurakuntavaalit 20.11.2022

Tämä meille on tärkeää

Marraskuun seurakuntavaaleissa valitaan Jyväskylän seurakunnan luottamushenkilöt. Seuraavan nelivuotiskauden aikana he suunnittelevat ja kehittävät seurakunnan toimintaa monin eri tavoin. Ehdokkaita asettaa tänä syksynä seitsemän valitsijayhdistystä. Valitsijayhdistykset vastasivat Henki ja elämän kysymyksiin sähköpostitse yhteyshenkilöidensä kautta.

■ JARNE KÖNÖNEN teksti NINA HUISMAN kuvitus

Vastaukset toimittivat:
Liisa Kuparinen (Avara kirkko)
Anne-Maria Perttula (Keskusta yhteistyössä -ryhmä)
Pipsa Wilhelms (Kokoomus ja sitoutumattomat)
Piia Remes (Kristillisten perusarvojen puolesta)
Henri Sorvali (Perussuomalaiset)
Erkki Puhalainen (Seurakuntaväki)
Jussi Maasola (Sosiaalidemokraatit ja sitoutumattomat)

Avara kirkko

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Taustalla on vihreitä, vasemmistoa ja partiolaisia sekä muita avarakatseisen kirkon rakentamiseen sitoutuneita tavallisia seurakuntalaisia, jotka kokevat valitsijayhdistyksen vaaliohjelman omakseen. Listallamme on paljon myös nuoria.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Kirkon ovien avaaminen selvästi kaikille. Jokaisen tulee kokea, että kirkko ja seurakunta hyväksyvät hänet juuri sellaisena kuin Jumala hänet on luonut.

Vaaliohjelmassanne korostuvat muun muassa ympäristöasiat. Kerrotte haluavanne "vahvistaa kiinteistöratkaisuisia toimia energiankulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi". Millaisia nämä toimet voisivat konkreettisesti olla?
Seurakunta tekee vahvaa ympäristötyötä, mutta petrattavaakin on. Aurinkopanee-

leita on syytä ottaa enemmän käyttöön. Öljylämmityksestä ei ole päästy vielä täysin eroon. Myös energiakriisi ohjaa vähentämään energiankulutusta. Esimerkiksi sisälämpötilan laskemisella on merkitystä. Rakennushankkeissa tulee painottaa tilojen monikäyttöisyyttä.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Jos emme torju ilmastomuutosta, ei meillä lopulta ole mitään mihin satsata. Jyväskylän seurakunta on sitoutunut Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoitteeseen. Tulevana vuonna muun muassa metsien suojelupäätökset on saatava tehtyä. Nuoria tulee kuulla ja tarjota heitä kiinnostavaa toimintaa. Kirkon auttamistyö on tärkeää.

Mistä nipistäisitte?

Tilojen käyttöastetta tulee parantaa ja vähäkäyttöisistä kiinteistöistä luopumis-

ta jatkaa. Vapaaehtoisten roolia tulee yhä kasvattaa. Toiminnan ei tarvitse olla vain palkatun henkilöstön varassa.

Evangelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?

Yhdenvertaisuuskysymykset, kuten samaa sukupuolta olevien parien oikeus kirkolliseen avioliittoon. Tulevat kirkkovaikuttajat ovat valitsemassa jäseniä asiasta päättävään kirkolliskokoukseen. Avara kirkko -valitsijayhdistyksen ehdokkaat ovat sitoutuneet siihen, että myös samaa sukupuolta olevien parien vihkimisen tulee olla kirkossa yksiselitteisesti mahdollista.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Lähimmäisenrakkaus.

Kokoomus ja sitoutumattomat

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Kokoomus ja sitoutumattomat -valitsijayhdistyksen listalla on aktiivisia kokoomuslaisia ja sitoutumattomia ehdokkaita. Valitsijayhdistyksen taustalla on aate, joka perustuu moniarvoisuuteen ja ihmisarvon kunnioittamiseen sekä tasa-arvoon.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Rakenneuudistuksen (neljän alueen malli) loppuun vieni. Tavoitteena on saada paitsi seurakunnan toiminta nykyistä lähemmäksi seurakuntalaisia ja osallisuuden kokemuksen vahvistaminen nykyistä enemmän, myös alueiden hallinnon kehit-

täminen ja työntekijäorganisaation muutoksen tukeminen.

Vaaliohjelmassanne toivotte että "kirkon merkityksellisimmät toiminnot pidetään lähellä ihmisiä, vaikka verotulot pienenevät...". Mitä mielestänne ovat kirkon merkityksellisimmät toiminnot (mainitkaa esimerkkejä)?

Jumalanpalveluselämän monipuolisuus, diakoniatyö ja siihen liittyvä yhteistyö ja verkostotyö eri toimijoiden kanssa, niin kaupungin kuin järjestöjen kanssa, varhaisnuorisotyö ja perheiden kohtaamisen sekä rippikoulutyö ja nuorten kohtaaminen.

Keskusta yhteistyössä -ryhmä

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Keskusta yhteistyössä -ryhmä nojaa keskustalaisiin arvoihin, kuten yhteisöllisyyteen ja sivistykseen. Pyrimme nostamaan ennen kaikkea rakentavan yhteistyön kulttuuria seurakunnan toiminnassa samalla kun seurakunnassamme tehdään suuria uudistuksia ja kirkko etsii paikkaansa yhteiskunnassa.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Ihmistä lähellä oleva Jyväskylän seurakunta, joka tukee arjen haasteissa ja tarjoaa palveluja eri elämänvaiheissa elävälle seurakuntalaisille.

Vaaliohjelmassanne mainitsitte muun muassa, että seurakunnan palveluiden tulisi olla "mahdollisimman lähellä palvelun tarvitsijaa". Millä tavoin aiotte edistää tätä kysymystä?

Seurakunta rakentaa palveluverkoston niin, että palvelut ovat helposti saatavilla ja vastaavat palveluiden kysyntää. Seurakuntalaisten toiveita kuullaan ja toimintaa kehitetään ja arvioidaan toiveiden suuntaan.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Seurakunnalla tulee olla työntekijöitä riittävästi jo varhaiskasvatuksen tasolta lähtien. Tuetaan vapaaehtoisia heidän työpanoksessaan. Tulevaisuus rakentuu lasten ja nuorten kautta, joille suunnattuun työhön tarvitaan erityisesti satsausta.

Mistä nipistäisitte?

Tarpeettomista kiinteistökuiluista ja hallintohimmeleistä.

Evangelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?

Toivottavasti tuleva kausi keskittyy ennen kaikkea seurakuntalaisia yhdistäviin asioihin ja energia käytetään meitä yhdistävien asioiden edistämiseen.

Suomen suurimmissa seurakunnassamme pitää olla tilaa eri mielipiteille ja ajatussuunnille. Toimintatapojen osalta korostamme yhteensovittamista ja kompromisseja.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Lähimmäisenrakkaus.

■ Valitsijayhdistysten vaaliohjelmien tiivistelmät: jyvaskylanseurakunta.fi/vaalit

Seurakuntavaalit 20.11.2022

JATKOA EDELLISELTÄ AUKEAMALTA ►►

Kristillisten perusarvojen puolesta

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Tausta on evankelis-luterilaisen kirkon sisällä toimiva herätysliike – vanhoillisestadiolaisuus.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Raamatun ja evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjojen mukainen opetus seurakunnassa.

Vaaliohjelmassanne mainitaan tavoitteenä olevan talouden tasapainottaminen kiinteistö- ja henkilöstöstrategian toteuttamisella. Mitä tämä käytännössä tarkoittaa?

Menojen sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin nähden, vähällä käytöllä tai tarpeettomiksi käyneiden kiinteistöjen myyntiä tai luovuttamista sekä toimintaan tarvittavien henkilöresurssien kohdentamista ydintoimintoihin.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseen.

Mistä nipistäisitte?

Toiminnoista, jotka eivät ole seurakunnan ydintoimintamuotoja.

Evankelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?

Samaa sukupuolta olevien avioliiton. *Raamatussa* ilmoitetun Jumalan sanan mukaan avioliitto on miehen ja naisen välinen liitto.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Anteeksiantamus.

Seurakuntavaalien
varsinainen äänestyspäivä
on sunnuntaina 20.11.
Ennakkoäänestys 8.–12.11.

Perussuomalaiset

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Perussuomalaiset-valitsijayhdistyksen ehdokkaat ovat perussuomalaisen Jyväskylän yhdistyksen jäseniä. Meillä on aktiivisia jäseniä ehdokkaana. Osa on paikallisyhdistyksen hallituksen jäseniä ja yksi on Jyväskylän kaupungin varavaltuutettu.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Saada mahdollisimman monta ehdokasta läpi vaaleista ja täten saada perussuomalaisista näkökulmaa seurakunnan päätöksentekoon yhdessä sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

Vaaliohjelmassanne mainitaan kirkon toiminnassa harvoin kuultu tavoite, "kirkon jäsenmäärän kasvattaminen". Millaisin toimin**edistäisitte tavoitetta Jyväskylän seurakunnassa?**

Seurakunnan tulee tehdä itse itsensä houkuttelevaksi. Tiedottaa ja kertoa minkälaista toimintaa on tarjolla ja mitä lisäarvoa kirkon jäsenyys tuo. Kirkon jäsenenä olet oikeutettu kasteeseen, riipille pääsyyn, kirkkohäihin ja kummina toimimiseen.

Elämän ehtoopuolen koittaessa tärkeää on myös hautaan siunaaminen. Kirkko on myös perinteitä ja suomalaisesta kulttuurista arvostavan valinta. Lapsi- ja nuorisotyö, diakonia, perheneuvonta sekä talousapu ja -neuvonta tunnetaan kenties huonommin.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Seurakuntaelämän lisäämiseen ja kirkon

jäsenmäärän kasvattamiseen. Seurakunnan tilat tulee pitää asianmukaisessa kunnossa ja tarpeenmukaisina.

Mistä nipistäisitte?

Tarpeettomista ja huonokuntoisista kiinteistöistä.

Evankelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?

Samaa sukupuolta olevien vihkimistä emme kannata.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Rehellisyys.

LISÄÄ VAALEISTA SEURAVALLA AUKEAMALLA ►►

Seurakuntaväki

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Ehdokkaamme toimivat eri alue-seurakunnissa, kristillisissä järjestöissä ja kirkkomme herätysliikkeissä. Valitsijayhdistyksen taustalla ei ole yksittäistä yhteisöä eikä poliittista puoluetta.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Tahdomme rakentaa kaikkien seurakuntalaisten arjessa ja juhlassa mukana olevaa *Raamatun* ja luterilaisen tunnustuksen pohjalta toimivaa seurakuntaa, joka viestii evankeliumin sanomaa lähelle ja kauas.

Kerrotte vaaliohjelmassanne haluavanne rakentaa seurakuntaa, joka on "lähellä ihmistä ja tarjoaa**jokaiselle mahdollisuuksia osallistua lahjojensa mukaiseen toimintaan". Miten houkuttelisitte ihmisiä osallistumaan seurakunnan toimintaan?**

Rakentamalla yhteisöllistä seurakuntaa, jossa ihmisiä rohkaistaan käyttämään lahjojaan seurakunnan toiminnassa. Heitä kutsutaan mukaan henkilökohtaisesti, tuetaan ja annetaan tilaa ideoiden toteuttamiseen. Edistämme seurakunnan ja sen sisällä toimivien järjestöjen tavoittavaa työtä.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Seurakunnan rakenneuudistuksen myötä syntyvien uusien alueiden moni-ilmeiseen työn ja alueille muodostettavien kirkkotiimien sekä toi-

mintaryhmien rakentamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Toimimme sen eteen, että tämä hallinnon keventämisen ja toiminnan vahvistamiseen tähtäävä uudistus osaltaan tukee monimuotoisen seurakuntaelämän vahvistumista. Yhteisvaatullinen diakonia, kristillinen kasvatus, pienryhmätoiminta, nuorten ja nuorten aikuisten sekä perheiden hyvinvoinnin vahvistuminen on meille tärkeää.

Mistä nipistäisitte?

Seurakunnan ydintoiminnan kannalta tarpeettomasta tai sitä tuke mattomasta toiminnasta.

Evankelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen**leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?**

Osa näistä kysymyksistä ei ole seurakunnan ratkaistavissa. Yksi on avioliittokysymys. Me kaikki olemme Jumalalle rakkaita, mutta kaikki valintamme eivät ole Hänen tahdonsa mukaisia. Siksi pitäydymme *Raamatusta* nousevaan kirkkomme linjauksen mukaiseen käsitykseen avioliitosta miehen ja naisen välisenä liittona.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Yhteys.

Sosialidemokraatit ja sitoutumattomat

Millainen on valitsijayhdistyksenne tausta?

Sosialidemokraattien valitsijayhdistys. Kirkon arvot ovat laajalti samoja kuin sosialidemokraattisen liikkeen: solidaarisuus, keskinäinen suvaitsevaisuus ja kanssaihminen kunnioitus.

Mikä on tärkein tavoitteenne?

Me sosialidemokraatit haluamme kutsua kirkkoon kuuluvia jäseniämme ja kannattajiamme mukaan vaikuttamaan kirkon työhön sekä paikallisesti että laajemmin kirkon piirissä. Sosialidemokraatteina toimimme sen kirkon puolesta, jossa ketään ei jätetä yksin, kaikki ihmiset ovat samanarvoisia, kirkko on kaikille turvallinen yhteisö sekä tuemme lähimmäisiä lähellä ja kaukana.

Kerrotte vaaliohjelmassanne haluavanne "rakentaa oikeudenmukaista ja solidaarista kirkkoa". Miten näitä tavoitteita voitaisiin lisätä paikallisesti Jyväskylän seurakunnassa?

Solidaarisuus eli yhteisvastuu on kirkon perusarvo. Kirkko on erinomainen toimija vapaaehtoistyössä. Tukemalla vapaaehtoisia saamme yhdessä aikaan enemmän. Seurakunnan tulee olla kaikille turvallinen yhteisö. Kirkon ovet auki kaikille! Kirkon työn pitää olla siellä missä hätä on suurin.

Mihin erityisesti satsaisitte seurakunnassa?

Diakonian peruslähätkohtana on niiden ihmisten kohtaaminen ja

auttaminen, joita muu apu ei tavoiteta. Diakoniatyöllä, nuorisotyöllä, perheneuvonnalla ja sairaalasielunhoidolla kirkko auttaa ja tukee kaikkia ihmisiä, myös heitä, jotka eivät ole kirkon jäseniä.

Mistä nipistäisitte?

Myös kirkon varallisuus pienenee tulevaisuudessa. Siksi on tärkeää priorisoida kirkon perustehtävään. On tärkeämpää auttaa lähimmäisiä kuin rakentaa kirkon ulkoisia puitteita.

Evankelis-luterilaisessa kirkossa on joitakin sitä sisäisesti kahteen leiriin repiviä kysymyksiä. Minkä niistä erityisesti mainitsitte valitsijayhdistyksellenne**tärkeäksi, ja millaista kantaa sen suhteen edustatte?**

Suomessa on voimassa avioliittolaki, jonka mukaan myös samaa sukupuolta olevat voidaan vihkiä avioliittoon. Vihkimisiä suorittavia pappeja on jatkuvasti enemmän ja monet seurakunnat ovat päättäneet, että seurakunnan tiloja saa käyttää samaa sukupuolta olevien parien vihkimiseen. Sosialidemokraatit toimivat kirkossa sen puolesta, että kaikki parit voidaan vihkiä.

Valitsijayhdistyksenne tärkein arvo yhdellä sanalla?

Yhteisvastuu.

Seurakuntavaalit 20.11.2022

Seurakuntavaaliehtokkaat

Vahvistamaton lista. Ehdokkuudet vahvistetaan 3. lokakuuta.

Avara kirkko

Ahola Veikko, Haapavaara Mari, Hallamäki Irene, Hamara Matilda, Hirsjärvi Irma, Huttunen Hannu, Ingervo Sirkku, Janhunen Petri, Kaakkuriemi Tapani, Kesti Atte, Kovanen Anne, Kumpulainen Maija, Kuparinen Liisa, Käppi Matleena, Laitinen Eila, Lakka Emilia, Launonen Hanna-Mari, Liu Iisa, Lumela Meri, Luomala Henna, Makkonen Ronja, Muhonen Sami, Lyytinen Leena, Myllymäki Minna, Nelimarkka Hanna, Näräinen Tuomas, Ojala Jussi, Penttinen Arto, Pesonen Erkki, Raittila Ilkka, Rantala Oskari, Reuter Eeva-Liisa, Räsänen-Vesala Katja, Suonpää Reetta, Tiainen Eila, Toikkanen Mette, Toikkanen Tuija Elina, Tuomainen Jarkko, Uusitalo Iiro, Victory Tiina, Viinikainen Henna, Virolainen Maisa, Vikström Anna, Wuolio Marjaana

Keskusta yhteistyössä -ryhmä

Anttila Tahvo, Asikainen Aimo, Colliander Jari, Damskägg Yrjö, El Massri Ahti, Holmstedt Jorma, Häkkinen Keijo, Kalenius Tapani, Karila Arttu, Kolu Raija, Kuntsi Tuulia, Lahti Markku, Lehtimäki Jussi, Nokelainen Jussi, Perttula Anne-Maria, Savolainen Anniina, Seppälä Mikko, Siuruainen Heikki, Tuukkanen Jari, Tynkkynen Heikki

Kokoomus ja sitoutumattomat

Heiska Eetu, Hirvonen Leena, Hulkkonen Panu, Ikkala Markku, Itäranta-Salminen Annamajja, Kari Martti, Kilpikoski Sinikka, Koskela Antti, Kronholm Kristiina, Kytölä Reijo, Laitinen Paavo, Laurila Sirkku, Laven-Niinistö Mirja, Luoro Peetu, Malinen Juhani, Malmberg Sari, Miettinen Marge, Minkkinen Jere, Papinniemi Siiri, Peltonen Juha, Pii-Keinonen Sirpa, Piispanen Hannu, Pippuri Linda, Pulli Johannes, Pulli Terhi, Rahkonen Anne, Rastas Pirkko, Rou-

hiainen Eeva-Kaisa, Saastamoinen Riikka, Sahlberg Arja, Saikkonen Leila, Saloheimo Olli, Saraste Karoliina, Sompma Mauri, Suutari Sani, Taivassalo Maria, Tenhunen Mikko, Vaherto Valtteri, Virmala Timo, Wilhelm Pippsa

Kristillisten perusarvojen puolesta

Katainen Eero, Kotilainen Vili, Linjama Jukka, Pajala Veera, Piironen Karoliina, Puroila Klaus, Ranta Sara

Perussuomalaiset

Hokkanen Kari, Lahtinen Anne-Helena, Loivamaa Matti, Nahkamäki Jarmo, Sorvali Henri

Seurakuntaväen valitsijayhdistys

Haukkamäki Marko, Hämynen Raija, Ilomäki Markus, Jörgensen Jaana, Kaivos Joonu, Kallio Veera, Kalliomäki Tuomo, Kiviahon Maria, Kocarová Anne, Kortekangas Kirsti,

Krogerus Jukka, Kuusela Heikki, Lahtinen Pirjo, Louhivaara Leo, Muotka Petteri, Mustonen Minna, Myllyniemi Susanna, Paajanen Mauri, Paakkunainen Roosa, Palojarvi Petteri, Peitsenheimo-Aarnio Sirpa, Pekkarinen Pertti, Pirttimäki Tomi, Puhalainen Erkki, Puolimatka Mia, Rantalainen Marja-Leena, Rekonen Heidi, Saarilahti Antti, Sipinen Raija, Suni Mikko, Tervonen Mauri, Tiirola Auli, Tuikkanen Ari, Tuunanen Inkeri, Valkonen Anneli, Viitanen Aino

Sosialidemokraatit ja sitoutumattomat

Ahola Irmeli, Hakonen Lassi, Hirvensalo Antti, Hynynen Marjatta, Järvenpää Elisa, Kallio Jorma, Kelander Mika, Koikkalainen Marianne, Luukkonen-Kytömäki Jaana, Muhonen Siiri, Murtojärvi Aleksis, Paukama Merja, Ritsilä Jouni, Ruotonen Leena, Sumelles Kalle, Tuikkanen Ellen, Viitanen Eija, Vuorenmaa Kirsi, Vähäjiylkkä Kirsi, Väliniemi Tuulikki

”Moninaisuus on hyvä asia”

Marraskuiset seurakuntavaalit saavuttivat viime vaaleja suuremman ehdokasmäärän.

SIRPA KOIVISTO teksti
NINA HUISMAN kuvitus

Syksyn seurakuntavaaleissa on Jyväskylässä mukana 172 ehdokasta, ja ehdokkaita asettaa seitsemän valitsijayhdistystä: Avara kirkko, Keskusta yhteistyössä -ryhmä, Kokoomus ja sitoutumattomat, Kristillisten perusarvojen puolesta, Perussuomalaiset, Seurakuntaväki ja Sosialidemokraatit ja sitoutumattomat.

Eniten ehdokkaita, 44, keräsi listalleen Avara kirkko -valitsijayhdistys, jossa ilmoitetaan olevan mukana muun muassa vihreitä, vasemmistoa ja partiolaista. Kokoomuksen ja sitoutumattomien listalla on 40 ehdokasta, Seurakuntaväellä 36, Keskusta yhteistyössä -ryhmä ja Sosialidemokraateilla kummallakin 20, Kristillisten perusarvojen puolesta 7 ja Perussuomalaisilla 5 ehdokasta.

Ehdokkaiden määrä nousee neljän vuoden takaisesta, jolloin ehdokkaita oli 169. Naisten ja miesten osuus ehdokkaista jakaantuu melko tasaisesti. Naisia on ehdokkaista 92 ja miehiä 80. Nuoria on mukana lähes saman verran kuin neljä vuotta sitten. Alle 35-vuotiaita on ehdokkaista 22 prosenttia.

Hienoa, että ehdokkaiden määrä on jonkin verran kasvanut viime vaaleista. Ehdokkaissa on paljon eri ikäisiä, eri puolilta kaupunkia ja muutenkin erilaisista taustoista tulevia seurakuntalaisia. Tämä moninaisuus on hyvä asia. Nuoriakin on ihan mukavasti, alle 35-vuotiaita joka viides ehdokas, kommentoi Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra Arto Viitala.

Ehdokkuudet vahvistetaan vaalilautakunnassa 3. lokakuuta, jolloin jaetaan myös ehdokasnumerot.

Seurakuntavaaleissa valitaan 39 jäsentä Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuustoon. Nykyisistä valtuutetuista yhdeksän ei enää asetu ehdolle näissä vaaleissa. Paikkansa jättävät Eveliina Aijasaho, Bella Forsgrén, Tarmo Kemppainen, Heimo Lajunen, Helinä Lähdesluoma, Raija Pekkarinen, Pertti Reinikainen, Juha Suonperä ja Pirkko Weijo.

Ehdokkaissa on paljon eri ikäisiä, eri puolilta kaupunkia ja muutenkin erilaisista taustoista tulevia seurakuntalaisia.

Arto Viitala

Kaksi kautta kirkkovaltuustossa istunut Juha Suonperä kertoo jättäneensä ehdokkuuden väliin, jotta yhdelle miehelle ei kasautuisi liikaa tehtäviä.

Olen jo mukana aluevaltuustossa ja kaupunginvaltuustossa.

Parikymmentä vuotta seurakunnassa vaikuttanut Heimo Lajunen jättää luottamustehtävät osin turtuneena seurakunnan viime vuosien päätöksentekoon.

Aika lailla rassaa mieltä, jos kirkon päätehtäväksi muodostuvat yhteiskunnalliset asiat. Jos muut kuin kristilliset arvot jyräävät, silloin on turha puhua, miten sanoma menisi eteenpäin. Ympäristöraportteja tehdään kuukausittain, mutta sillä ei tunnu olevan väliä, kuinka monta on tavoitettu kirkon perussanomalla, Lajunen sanoo.

Juha Suonperä toivoo uusilta päättäjiltä pitkäjänteisiä päätöksiä.

Muutenkin kirkon pitää pysyä yhteiskunnan muutoksessa mukana.

Heimo Lajunen muistuttaa luottamushenkilöitä kirkon päätehtävästä, evankeliumin eteenpäin viemisestä.

Jos kirkkoa lähdetään muokkaamaan joksikin muuksi, silloin ollaan hakoteillä.

Uudet valtuutetut ovat isojen päätösten edessä myös seuraavalla nelivuotiskaudella.

Luvassa on varmasti isoja kiinteistöjä kokevia päätöksiä, niin rakentamista kuin myös luopumista joistain tiloista. Peruskorjausvuoroaan odottaa esimerkiksi Kaupunginkirkko. Talouden tasapainosta huolehtiminen ja siihen liittyen henkilöstösuunnittelu on niinkin valtuuston keskeinen tehtävä. Neljän vuoden kauteen osuu joitakin kirkkovaltuuston päätettäväksi tulevia henkilövalintoja, Arto Viitala toteaa.

Kirkkovaltuusto osaltaan huolehtii myös kirkon hengellisen tehtävän toteuttamisesta hyväksyessään vuosittain toimintasuunnitelman.

Tiesitkö?

- Seurakuntavaalien ennakkoäänestys on 8.–12.11. ja varsinainen vaalipäivä 20.11.
- Seurakuntavaaleissa valitaan 39 jäsentä Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuustoon.
- Lisätietoa vaaleista on luettavissa Jyväskylän seurakunnan nettisivuilla osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi/vaalit.

Ehdokkaat esittäytyvät vaalikoneessa

Äänestäjät pääsevät etsimään itselleen sopivaa ehdokasta myös vaalikoneen kautta. Seurakuntavaalien vaalikone aukeaa yleisölle 10. lokakuuta. Vaalikoneessa kysytään muun muassa kirkon toiminnasta, ajankohtaisista keskustelunaiheista ja ehdokkaiden henkilökohtaisesta suhteesta kirkkoon ja uskoon. Vaalikoneeseen pääsee

osoitteella vaalikone.seurakuntavaalit.fi tai Jyväskylän seurakunnan vaalisivujen kautta osoitteella jyvaskylanseurakunta.fi/vaalit.

Jo 16-vuotiaat saavat äänestää

Seurakuntavaaleissa voivat äänestää kaikki evankelis-luterilaisen kirkon jäsenet, jotka viimeistään vaalipäivänä 20.11. täyttävät 16 vuotta. Ennakkoon voi äänestää missä

tahansa ennakkoäänestyspaikassa.

Ennakkoäänestyksessä voi äänestää myös kotona, jos äänestyspaikalle ei pääse liikuntaesteen tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi. Kotona äänestävät ilmoittautuvat seurakuntatoimistoon viimeistään 4.11. kello 16. Lisätietoja 041 731 9127 tai 040 535 1129.

Vaalipäivän äänestyspaikoista ilmoitetaan äänioketuille henkilökohtaisella kirjeellä. Vaalipäivänä äänestetään kello 11–20 asuinpaikan mukaan osoitetussa paikassa.

Ennakkoäänestyspaikat Jyväskylässä 8.–12.11.

Tiistai 8.11.

Klo 9–19 Kompassi, Asemakadun ja Kauppakadun risteys
Klo 10–13 Yliopiston Kampus, Yliopiston kirjasto Lähde, Seminaarinkatu 15, B-rakennus
Klo 10–13 Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Dynamo, ala-aula, 1. krs., Lutakko, Piippukatu 2
Klo 10–13 Gradia, Schildtin lukio, opiskelijoiden oleskelutila, Viitanientie 1 B
Klo 10–19 Seppälän kaupakeskus (Citymarket), Vasarakatu 29
Klo 10–19 Prisma Kelfo, Kylmälähdentie 8
Klo 10–19 Sale Keltinmäki, Keltinmäentie 13
Klo 10–19 K-Market Herkkukeidas, Joensuuentie 2, Korpilahti
Klo 10–19 Kuokkalan liikekeskus, Syöttäjänkatu 2
Klo 10–19 Palokan kaupakeskus (Citymarket), Saarijärventie 52
Klo 10–19 K-Market Tikkari, Kirkkokatu 6, Tikkakoski
Klo 13–15 Telkänpesän palvelukeskus, Telkantie 2 A
Klo 16–19 Tikkalan koulu, Saukkolahdentie 16

Keskiviikko 9.11.

Klo 9–19 Kompassi, Asemakadun ja Kauppakadun risteys
Klo 10–13 Yliopiston Kampus, Yliopiston kirjasto Lähde, Seminaarinkatu 15, B-rakennus
Klo 10–13 Gradia, Priimus, pääaula, Taulumäentie 45
Klo 10–13 Jyväskylän normaalikoulun yläkoulun ja lukion ala-aula, Yliopistonkatu 1, 1. krs.
Klo 10–19 Seppälän kaupakeskus (Citymarket), Vasarakatu 29
Klo 10–19 Prisma Kelfo, Kylmälähdentie 8
Klo 10–19 Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännantie 4
Klo 10–19 K-Market Herkkukeidas, Joensuuentie 2, Korpilahti
Klo 10–19 Kuokkalan liikekeskus, Syöttäjänkatu 2
Klo 10–19 Palokan kaupakeskus (Citymarket), Saarijärventie 52
Klo 10–19 K-Market Tikkari, Kirkkokatu 6, Tikkakoski
Klo 14–16 Alkio-opisto, Tähtiniementie 26, Korpilahti
Klo 15–18 Lohikosken koulu, yläaula, Haavikkotie 4

Torstai 10.11.

Klo 9–19 Kompassi, Asemakadun ja Kauppakadun risteys
Klo 10–13 Yliopiston Kampus, Yliopiston kirjasto Lähde, Seminaarinkatu 15, B-rakennus
Klo 10–13 Jyväskylän ammattikorkeakoulu, F-aula, Rajakatu 35
Klo 10–13 Gradia, Lyseon lukio, Harjun Kampus, pääaula, Sepänkatu 3
Klo 10–19 K-supermarket Lutakko, Lutakonaukio 1
Klo 10–19 Seppälän kaupakeskus (Citymarket), Vasarakatu 29
Klo 10–19 Prisma Kelfo, Kylmälähdentie 8
Klo 10–19 Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännantie 4
Klo 10–19 K-Market Herkkukeidas, Joensuuentie 2, Korpilahti
Klo 10–19 Sale Säynätsalo, Parviaisentie 4
Klo 10–19 Kuokkalan liikekeskus, Syöttäjänkatu 2
Klo 10–19 S-market Vaajala, Asematie 1, Vaajakoski
Klo 10–19 Palokan kaupakeskus (Citymarket), Saarijärventie 52

Perjantai 11.11.

Klo 9–19 Kompassi, Asemakadun ja Kauppakadun risteys
Klo 10–19 Prisma Seppälä, Ahjokatu 7
Klo 10–19 K-supermarket Lutakko, Lutakonaukio 1
Klo 10–19 Kelfon kaupakeskus (Citymarket), Kylmälähdentie 6
Klo 10–19 Neulaskoti, Pihkatie 4, Kelfonkangas
Klo 10–19 S-market Vaajala, Asematie 1, Vaajakoski
Klo 10–19 Prisma Palokka, Palokanorasi 1
Klo 10–19 S-market Tikkakoski, Tervaruukinkatu 1

Lauantai 12.11.

Klo 9–18 Kompassi, Asemakadun ja Kauppakadun risteys
Klo 10–18 Prisma Seppälä, Ahjokatu 7
Klo 10–18 Kelfon kaupakeskus (Citymarket), Kylmälähdentie 6
Klo 10–18 Neulaskoti, Pihkatie 4, Kelfonkangas
Klo 10–18 S-market Vaajala, Asematie 1, Vaajakoski
Klo 10–18 Prisma Palokka, Palokanorasi 1

Korjaustyöt Mäntykankaalla alkavat syksyllä

Mäntykankaan hautausmaan huoltorakennusten peruskorjaushankkeen suunnitelma ja kustannusarvio on hyväksytty kirkkovaltuustossa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on tarjouspyyntövaiheessa 1 070 000 euroa, josta vuodelle 2023 ajoittuvan lisämäärärahan osuus on 502 000 euroa.

Korjaustyöt alkavat tänä syksynä ja töiden on arvioitu kestävän huhtikuun 2023 loppuun. Isoimpia korjattavia asioita ovat muun muassa vesikattojen muuttaminen harjakatoiksi, yläpohjan rakenteellinen korjaaminen ja ilmanvaihdon rakentaminen. Mäntykankaan huoltorakennushankkeessa selvitetään myös mahdollisuus ja soveltuvuus aurinkopaneelille.

Seppo Häkkinen jää eläkkeelle ensi vuonna

Mikkelin hiippakunnan piispa Seppo Häkkinen jää eläkkeelle syyskuun alusta 2023. Hän on toiminut Mikkelin hiippakunnan piispana vuodesta 2009. Häkkinen on Mikkelin hiippakunnan kymmenes piispa. Seppo Häkkinen täytti kesäkuussa 64 vuotta.

Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli päättää piispanvaalin aikataulusta lokakuussa.

Kirkon tasa-arvopalkinto Irja Askolalle

Kirkon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspalkinto on myönnetty emeritapiispa Irja Askolalle. Palkintoperusteissa korostettiin erityisesti Askolan työtä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen koko työuransa ajan ja sitä, että hän on rohkeasti puhunut ja toiminut niiden puolesta, jotka eniten kärsivät. Perustelujen mukaan hänen koko elämäntyönsä on edistänyt inhimillisyyttä ja ihmisen arvon kunnioittamista. Hän on etsinyt työssään diplomaattista tietä korostaen dialogisuutta, erilaisuuden hyväksyntää ja yhdenvertaisuutta.

Irja Askolan toiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kysymyksissä todetaan olleen paitsi kansallisesti myös kansainvälisesti merkittävää.

**TERVETULOAA
RIPARILLE 2023!**

**Ilmoittautuminen
26.9.-9.10.**

Tarkemmat tiedot
osoitteessa
[jyvaskylanseurakunta.fi/
rippikoulu](http://jyvaskylanseurakunta.fi/rippikoulu)

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Rauhankävely Jyväskylässä
YK:n päivänä 24.10.2022 klo 17

KOHTUULLISUUTTA!

Uskonnot kestävää tulevaisuutta rakentamassa

Järjestäjänä uskontojen yhteistyöjärjestö USKOT-foorumi. Kaikki uskovat ja uskonnot, tervetuloa!

Tapahtumaa koordinoi:

LUE RAUHANKÄVELYSTÄ LISÄÄ jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat & KATSO FACEBOOK-TAPAHTUMAT!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

SEURAKUNTAVAALIT 2022 • VAALIKONE AUKEAA 10.10.

**uskottu
toivottu
rakastettu**

SUOMEN[†]
EV. LUT.
KIRKKO

JYVÄSKYLÄN
SEURAKUNTA

**ENNAKKOÄÄNESTYS 8.-12.11.2022
VAALIPÄIVÄ 20.11.2022**

Lisätietoja nettisivuilla: jyvaskylanseurakunta.fi/vaalit

**pikku
helppi**

**Maksutonta
lastenhoitoapua
perheille**

Asioita hoidettavana, eikä lasta voi ottaa mukaan? Kaipaako juttuseuraa?

Pikkuhelppiä järjestetään ulkona, kirkon tiloissa tai perheen kotona. Pikkuhelppiä voi käyttää enintään 3 kertaa puolen vuoden aikana noin 2 tuntia kerrallaan.

HAE PIKKUHELPIÄ:
jyvaskylanseurakunta.fi/pikkuhelppi

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

**KIRKKO-
VALTUUSTON
KOKOUS**

TI 11.10. KLO 18

**Palokan
kirkossa**

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

**JYVÄSKYLÄN
SEURAKUNNAN
YHTEYSTIETOJA**

POSTIOSOITE:
PL 103, 40101 JKL
jyvaskylanseurakunta.fi

**Virkatodistukset ja
sukuselvitykset**
041 730 2591,
luovutus.akrlapua@evl.fi

**Kirkkoon liittyminen,
avioliiton
esteiden tutkinta**
041 730 2589
rekisterointi.akrlapua@evl.fi

Kaste- ja vihkivaraukset
050 363 2300
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Hautauspalvelut
040 162 3982
jklsrk.hautauspalvelut@evl.fi

Päivystävä pappi
040 535 2328

Neuvonta
014 636 611

Lapuan hiippakunnan
aluekeskus-
rekisterin tiedot
akrlapua.fi

**Työntekijöiden
kaikki yhteyshenkilöt**
jyvaskylanseurakunta.fi

**LAKIASIAINTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ**

p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 36
40100 Jyväskylä
riitta@lakikivela.fi
www.lakikivela.fi

perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

**Kukitamme
Elämäsi
Juhlat!**

Viherlandia
Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
viherlandia.fi Puh. 010 617 1942
leikko@viherlandia.fi

Puheluhinnat: 8,35 snt/puh. • 12,09 snt/min.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

**Syksyn
2022**

**MUSKAREIHIN &
PÄIVÄKERHOIHIN
ILMOITTAUTUMINEN ON
KÄYNNISSÄ NETTI-
SIVUILLAMME!**

Päiväkerhot ovat 2-6-vuotiaiden omaa toimintaa. Muskareista löytyy monenlaisia ryhmiä eri ikäisille.

jyvaskylanseurakunta.fi

Kiinnostaako sinua vapaaehtoistyö puhelimessa?
Haluatko antaa aikaasi toisten hyväksi?

**Kirkon keskusteluapu hakee
uusia puhelinpäivystäjiä**

Peruskurssi alkaa marraskuussa ja koostuu viidestä koulutuspäivästä vuoden aikana sekä päivystämisestä ja työnohjauksesta. Kurssista kiinnostuneet haastatellaan ennen valitsemista. Päivystäjät sitoutuvat päivystämiseen, työnohjaukseen ja jatkokoulutuksiin.

Ilmoittautumiset
Jaana Ristonmaa, Palvelevan puhelimen
ja perhetyön toiminnanohjaaja
p. 050 307 6734, jaana.ristonmaa@evl.fi

**KIRKON[†]
KESKUSTELUAPU**

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

SEURAKUNTAVAALIEHDOKAS

Seurakuntavaalit pidetään 20.11.2022 ja ennakkoäänestys 8.-12.11.2022.

Kysy tarjousta Henki & elämä -lehden vaalikampanjasta.

**Äänestäjäsi lukevat
Henki & elämä -lehteä!**

Mediamyynti
Juha Kurvinen 040 665 5983 • juha.kurvinen@kotimaa.fi

**LOKAKUUN SUORAT LÄHETYKSET
HENKI & ELÄMÄN
YOUTUBE-KANAVALLA:**
youtube.com/henkielama

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Su 2.10. klo 10 Messu
Tikkakosken kirkossa

Su 9.10. klo 18 Tuomasmessu
Taulumäen kirkossa

Su 16.10. klo 10 Messu
Palokan kirkossa

Su 23.10. klo 10 Messu
Korpilahden kirkossa

Su 30.10. klo 10 Messu
Koivuniemen kappelissa

JYVÄSKYLÄN
YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa. Tilaa maksuton testamenttioppaamme: asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi kirkonulkomaanapu.fi/testamentti **020 787 1201**
(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

SANA SINULLE

Matt. 22:34-40

Kun erilaisten uskonnollisten sääntöjen mestari, nimettömäksi jäänyt lainopettaja kysyi Jeesukselta lain tärkeintä käskyä, tärkein tavoite oli saada Jeesus kiinni, ansaan. Lainopettaja ei ehkä uskonut, että Jeesus osaisi vastata kysymykseen – niin monta sääntöä ja käskyä Jeesus itse oli hänen näkökulmastaan jättänyt huomiotta. Samalla kuitenkin lainopettaja jäi itse ansaan; sääntöjen noudattamisen mestari ei ollut itse osannut noudattaa käskyä, jonka Jeesus nosti tärkeimmäksi. Lainopettajan kysymyksen perimmäinen motiivi ei ollut oppia, vaan näpättää.

Rakkauden kaksoiskäsky haastaa ja asettaa uudenlaiseen järjestykseen. Rakkauden kaksoiskäsky on nerokkaan yksinkertainen; sen sisältö on helppo ymmärtää, vaikkakin vaikea toteuttaa. Yksi rakkauden kaksoiskäskyn haaste on sen moniosaisuus. Ihmiselle on luonnollista luoda hierarkioita ja asettaa asioita järjestykseen. Varmasti monen kristityn kiusaus on ollut ajatella rakkauden kaksoiskäskyä lukiessa, että oikeastaan se ensimmäinen osa, Jumalan rakastaminen, on se tärkeämpi. Ehkä Jeesukselta asiaa kysynyt lainopettajakin oli vastauksen kuullessaan tyytyväinen; kyllähän sääntöjen noudattamisen mestari osasi Jumalaa rakastaa – yli kaiken vieläpä.

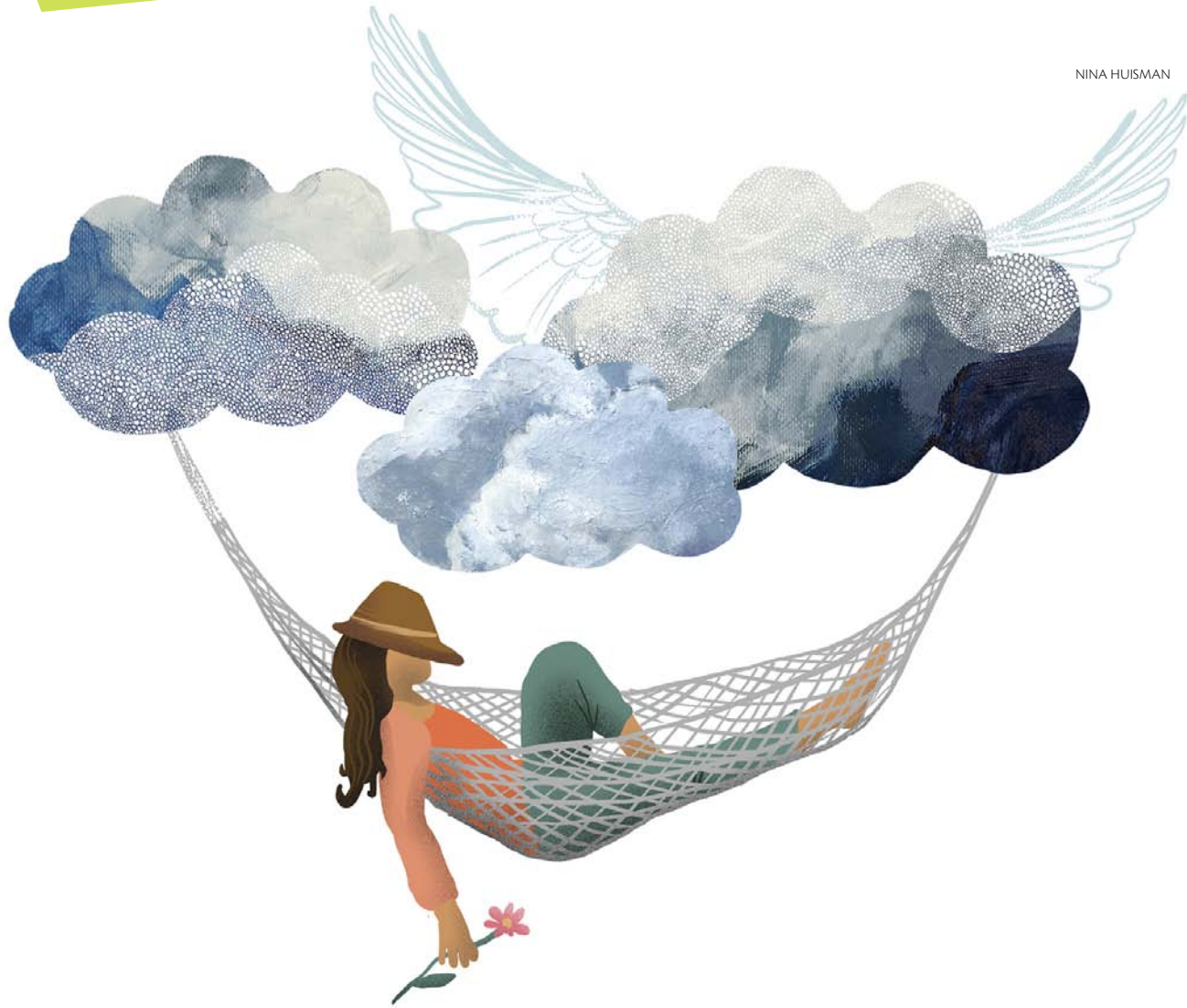
Kuitenkin Jeesus jatkaa: ”- toinen yhtä tärkeä”. Tosiaan; lähimmäisen rakastaminen on yhtä tärkeää kuin Jumalan rakastaminen yli kaiken. Toista ei ole ilman toista. Siis kaksi ohjetta, jotka ovat ihan yhtä arvokkaita. Yhtäkkiä sääntöjen noudattamisen mestarillekin tämä kaksiosainen käsky voikin olla liikaa. Jos nimittäin Jumalan ja lähimmäisen rakastaminen ovat yhteydessä toisiinsa, tulee ensimmäisestäkin hieman vaikeampaa. Ehkä Jumalan rakastaminen ei olekaan yhteydessä siihen, kuinka hyvin erilaiset säännöt, lait ja käskyt saadaan noudatettua – vaan siihen, palvelevatko ne myös muita ihmisiä. Jos ihminen tekee kaikki asiat Jumalan rakkauden nimissä, mutta ohittaa samalla lähimmäisen, ovat täytetyt säännöt ja käskyt olleet yhtä tyhjän kanssa. Ehkä Jeesuksen kohtaama lainopettajakin ymmärsi sen.

Anne Heikkinen

Kirjoittaja on pappi sekä ekumeniasta ja lähetystyöstä syttyvä vaikuttaja

Hengissä

NINA HUISMAN

Luuk. 14:1-6

Jeesus meni sapattina erään fariseusten johtomiehen kotiin aterialle, ja kaikki tarkkailivat, mitä hän tekisi. Kävi niin, että hänen luokseen tuli vesipööhöä sairastava mies. Jeesus kääntyi lainopettajien ja fariseusten puoleen ja kysyi: ”Onko sapattina lupa parantaa vai ei?” He eivät sanoneet

siihen mitään. Silloin Jeesus kosketti miestä, paransi hänet ja lähetti hänet pois.

Sitten hän taas kysyi: ”Miten te itse teette? Jos jonkun poika tai härkä putoaa kaivoon, niin kai hän heti nostaa sen sieltä, vaikka olisikin sapatti?” Tähän he eivät kyenneet

vastaamaan.

Lepopäivä on ihmistä varten

Mikä tämän kertomuksen opetus on?

Tässä raamatunkohdassa on monta tärkeää teemaa. Ensiksikin ateriyhteys: Jeesus viettää ateriaa fariseuksen kodissa. Istutaan samassa pöydässä, keskustellaan, etsitään ymmärrystä, koetaan yhteyttä.

Toiseksi: Jeesus parantaa sairaa. Hän vapauttaa tämän taudista (kreikan lähettämistä tarkoittava sana voidaan kääntää myös vapauttamiseksi) ja palauttaa hänet takaisin elämään yhdessä muiden kanssa.

Kolmanneksi, ja tämä on mielestäni kertomuksen opetus: Sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. Jeesuksen ja fariseusten välinen kysymys koskee sitä, mitä sapattina on lupa tehdä, tai tarkemmin, lasketaanko parantaminen työksi, jonka tekeminen oli sapattina kielletty.

Jeesuksen tulkinta on selvä: Sapatti on annettu ihmisille pelastuksen päiväksi. Siksi ihmiselämän pelastaminen ei ole ainoastaan sallittua, vaan välttämätöntä.

Onko lakien kirjaimellinen noudattaminen vääranlaista kristillisyyttä?

Lakien perimmäinen tarkoitus on suojella elämää. Monet säännöt ja käskyt voi-

daan tulkita monella tavalla ja ne voivat kääntyä myös tarkoitustaan vastaan. Siksi on tärkeää pohtia, millä tavoin laki suojellee ja edistää elämää ja ylläpitää suhdetta lähimmäisiin, luomakuntaan ja Jumalaan. Luther on sanonut saarnassaan: ”Rakkaus ja hätätila ohjatkoon kaikki lakeja. Älköön olko ainoatakaan lakia, jota ei taivuteta ja ohjata rakkauden mukaan.”

Mihin tarvitsemme sapattia, lepopäivää?

Kolmas käsky kehottaa pyhittämään lepopäivän. Ihminen ei ole kone. Tarvitsemme lepoa fyysisesti ja henkisesti.

Lepopäivän viettäminen ja pyhittäminen hoitaa hengellistä minäämme, suhdetamme pyhään. Pysähtyminen messuun, raamatuntekstien ja rukouksen äärelle yhdessä muiden kanssa vahvistaa uskoa ja yhteyttä.

Saarnaat myös Hiljaisuuden messussa 8.10. Mihin tarvitsemme hiljaisuutta?

Hiljaisuus auttaa palautumaan. Se antaa tilaa omille ajatuksille ja on myös edellytys luovuudelle. Olemme sosiaalisia olentoja, mutta tarvitsemme myös vapautta kon-

Pastori Ville Tikkanen saarnaa Kaupunginkirkon messussa la 8.10. kello 15 ja su 9.10. kello 10.

Hengissä-palstalla Jyväskylän seurakunnan papit tulkitsevat Raamatua.

takteista, ollaksemme ihan itseksemme, voidaksemme hengitellä ja huokailla koh- ti Jumalaa, joka asuu ja on kohdattavissa hiljaisuudessa.

Arkisia asioita

Rukoukset kulkevat mukana jokapäiväisessä elämässä, aivan tavallisissa tilanteissa.

JAAKKO HEIKKINEN teksti
AARNE ORMIO kuva

Vuonna 1996 pappisvihkimyksensä saanut **Teija Laine** on nähnyt rukoilun ja rukousten muutoksen. Hän kokee, että nykyajan ihminen haluaa hiljentyä rukoukseen, ja olla siinä kahden Jumalan kanssa. Tässä ajassa aiheita rukouksiin syntyy hyvin arkisista asioista.

– Ihmiset rukoilevat töiden, opiskeluiden, perheen ja parisuhteen puolesta, Jyväskylän seurakunnassa, Palokassa, aluekappalaisena toimiva Laine listaa.

– Aiemmin kirkossa jätettävä esirukouspyyntö on nykyään mahdollista jättää myös sähköisesti. Toimintatavat muuttuvat, mutta sisältö säilyy samana.

Nykyajan ihmistä koskettavia arkisia rukouksia löytyy muun muassa teoksesta *Alkuja ja loppuja – Rukousten kirja* (Kirjapaja, 2021). Kirjan rukoukset ovat suuren kirjoittajajoukon tulos, ja teoksen ovat toimittaneet kolme Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappia, **Meri-Anna Hintsala, Pirjo Kantala** sekä **Kaisa Kariranta**.

– Ajattelimme ensin kolmikkona, että kirjoitetaan rukoukset itse, mutta aika pian hoksasimme,

miten äänien rikkaus toisi kirjalle lisää käyttökelpoisuutta, Vartiokylän seurakunnassa seurakuntapastorina työskentelevä Kariranta muistelee kirjoitusprosessia.

– Jokainen kirjoittaja katsoo Jumalaan omasta näkökulmastaan, omista elämäntilanteistaan käsin. Näin saimme kasaan kaikkiin elämänvaiheisiin sopivia ääniä.

Sairaalapappina Helsingissä toimiva Kantala iloitsee siitä, että kirjan kansien väliin mahtuu koko elämäнкааri.

” Jokainen kirjoittaja katsoo Jumalaan omasta näkökulmastaan.

– Siellä on hyviä vastakohtia. Rukouksia rakastumisesta ja eroamisesta sekä lapsen saamisesta ja tyhjän sylin kokemuksesta, Kantala avaa.

– Kirjassa käsitellään asioita, jotka kirkossa on voitu kokea vieraiksi ja vaikeiksi. Aiheita ovat muun muassa abortti ja sateenkaarirakkaus.

Teija Laine kertoo, että vielä vuosituhannen vaihteessa seurakun-

nassa oli paljon voimakasta ja yhteisöllistä rukoustoimintaa, mutta rukoilusta on sittemmin tullut aiempaa rauhallisempaa ja henkilökohtaisempaa.

– Rukoustoiminta kuitenkin elää edelleen muun muassa rukousmessujen ja -piirien kautta.

Kirjan toimittaminen sai myös Karirannan ja Kantalan pohtimaan rukoilun merkitystä. Papin työssä rukouksen rooli on ilmeinen.

– Rukous on tavallaan minun hengellisyyteni hengitys, Kariranta sanoittaa.

– Rukoillessa tulee olo, että Jumala kuuntelee, ja että häntä kiinnostavat minun asiani. Jos kokemusta yhteydestä Jumalaan ei tulisi, mitä järkeä olisi uskoa.

Kantala on pohtinut viime aikoina paljon nimenomaan omaa, henkilökohtaista rukouselämään-

sä. – Kun on aina ollut toisen ja Jumalan välissä rukouksen välittäjänä, ja kantanut vastuuta siitä, että saa rukouksessa sanoitettua toisen hätää Jumalalle, sitä miettii, mikä merkitys rukoilulla on minulle itselleni, Kantala sanoo.

– Minulle rukous on Jumalan läsnäolon välähdys, kiitollisuuden tunne, tai katsahdus taivaalle.

” Vuodenaikojen Viisaus. Katselen puiden lehtiä. Ne leijailevat keltaisina, punaisina, ruskeina. Kouraisen värikkäitä juureksia keittiön altaassa ja raavin ne puhtaiksi keittoa varten. Punaisia, oransseja, vihreitä. Kiitos, Jumala, väriterapiasta. Kiitos luomakuntasi lahjoista. Siunaa meitä syksyn värikkäällä riemulla.

Syysiuinaus, Pirjo Kantala (*Alkuja ja loppuja – Rukousten kirja*)

Elämäнкааri

KASTETUT

Selma Heleena Autio
Leon Gabriel Anton Ekman
Esme Almaz Eloranta
Daniel Aaron Samuel Hamo
Mikael Johannes Harvia
Aurora Hilda Lydia Heikkinen
Olivia Ilona Aurora Heikkinen
Kaarlo Antero Hiltunen
Moona Marja Hirvonen
Oliver Jesper Joakim Hokkanen
Hilda Maria Helena Holopainen
Martta Johanna Olivia Holopainen
Vilho August Juhani Holopainen
Juho Wilhelmi Hyttinen
Alisa Karelia Inkeroinen
Maya Alisa Josefina Jaatinen
Alvari Onni Kristian Joki
Iisa Hilja Onerva Jokinen
Jasper Antti Ilmari Jukarainen
Fanni Maija Juuso
Liina Salome Kamula
Inkeri Alma Alissa Kari
Helmi Pia Maarit Kaarina Kauppinen
Aada Evelia Kellosaari
Olivia Elle Aurora Konttinen
Jade Sade Jekaterina Koskenniemi
Seela Helena Kulmala
Riku Eemil Johannes Kuonanoja
Adessa Isabel Kupari
Aale Ilmari Ossian Kuronen
Elsi Marja Kymälä
Helmeri Veikko Viljami Kymäläinen
Aaro Arne Johannes Kähkönen
Bertta Fanny Lydia Kärkkäinen
Silvia Matilda Kärkkäinen
Tuure Matti Yrjänä Lappalainen
Natan Olavi Laukka
Kiira Amanda Lehtonen

Livia Eedla Sofia Leino
Nita Hertta Justiina Lepoaho
Väinö Eemeli Levälähti
Inari Elli Johanna Liljeroos
Neela Natalia Lindblad-Etelämäki
Meeri Terhikki Lintula
Joakim Alvar Lohi
Julia Adeliina Lohi
Alex Tuure Gabriel Manninen
Leon Pekka Mikael Manninen
Minea Hilda Olivia Mattila
Martti Olavi Meijanen
ihla Matilda Mäenpää
Amelie Lila Pihla Mäkelä
Sasu Akseli Mäkelä
Joel Matias Määränen
Adelia Aira Maija Nissinen
Sylvia Leonia Nissinen
Seela Lempi Neuvonen
Isla Olivia Ollikainen
Olina Iiris Ovaskainen
August Ossian Palokangas
Hugo Rasmus Peiponen
Veeva Isla Amalia Pekkarinen
Viljo Aapeli Peltokangas
Tommi Eemil Rantala
Luukas Oskari Siljoranta
Aino Taika Milka Malvina Sirén
Eeda Olivia Sivula
Sulo Mikael Sjöberg
Niilo Otava Suurnäkki
Jasper Eino Ilari Tiilikka Karvonen
Adelia Daniela Tossavainen
Ida Aino Kyllikki Uusitalo
Aapo Aarne Ilmari Valkonen
Rido Joiku Caspien Vuokila
Unna Edith Loviisa Viikki
Heino Urho Henrikki Vilmusenaho
Elias Elon Välimäki

KUULUTETUT

Samu Petteri Kuparinen ja Pia Pauliina Kaikkonen
Hannes Oskari Vesala ja Silja Sanna Annikki Vengasaho
Teemu Timo Taneli Hänninen ja Maija Pauliina Tynkkynen
Lassi Pekka Höylä ja Anne Maarit Kauppinen
Aleksi Matias Lamminmäki ja Mira Lotta Hämäläinen
Markus-Tapani Melander ja Virve Maaret Valkonen
Toni Heikki Mikael Tynkkynen ja Jenni Piriitta Muranen
Tero Tapani Kemppi ja Ida-Maria Vilhelmiina Turunen
Lauri Johannes Keski-Rahkonen ja Tea Sisko Maria Kangasvieri
Lauri Aleksii Vuorenmäki ja Eeva Maija-Liisa Hyppönen
Henri Matias Eskelinen ja Ilona Margareetta Saarinen
Eero Antero Haapala ja Salla Elisa Vehkasalo

KUOLLEET

Varma Ellen Lennes 101 v
Lilli Maija Saartama 101 v
Olli Veli Mattila 97 v
Aune Elisabet Nyfelt 97 v
Toivo Johannes Rantanen 97 v
Eino Evert Saarinen 97 v
Irja Marjatta Keinänen 96 v
Heino Kalervo Pietiläinen 96 v
Eino Arttur Pihlajamäki 96 v
Saara Hellen Veijanen 95 v
Elvi Ilona Hellman 93 v
Ester Annikki Honkanen 93 v
Anja Unelma Parviainen 93 v
Aino Johanna Piipponen 93 v
Sylvia Elisabet Vuorela 93 v
Yrjö Väinö Samuel Havas 92 v
Irja Marjatta Lahtinen 92 v
Olavi Erkki Lehtonen 91 v
Sanni Sisko Oranen 91 v
Ida Annikki Vesanen 91 v
Pertti Paavo Sakari Jurvanen 90 v
Kaarlo Aleksii Aalto 89 v
Terttu Anneli Kolehmainen 89 v
Leena Annikki Kolkka 89 v
Rauli Armas Lehtivaara 89 v
Saara Kaarina Lehtonen 88 v
Aino Ester Uusi-Maahi 88 v
Aino Kaarina Sailas 88 v
Pirkko Tuulikki Ylinentalo 88 v
Sirkka Liisa Marjatta Pylkkänen 87 v
Pirkko Orvokki Hinkkanen 86 v
Eila Marjatta Korhonen 86 v
Siiri Peltola 86 v
Aino Alinda Lindberg 86 v
Pekka Julius Lappi 85 v
Maiju Vuokko Pölkki 85 v
Pekka Juhani Turunen 85 v
Rauno Juhani Parkkonen 84 v
Olli Seppo Ilmari Riipinen 84 v
Lempi Annikki Halttunen 83 v
Raimo Jalmar Heino 83 v
Pirkko Liisa Kahelin 83 v
Terttu Tuulikki Kääriäinen 82 v
Raili Anna-Liisa Oksanen 82 v
Olavi Kyösti Rönnqvist 82 v
Taisto Ensio Hyvärinen 81 v
Jorma Olavi Porras 81 v
Milja Kaarina Saarinen 81 v
Anja Tuulikki Saastamoinen 81 v
Matti Ilmari Kihlman 80 v
Raili Raakel Lappalainen 80 v
Liisa Tellervo Löfgrén 78 v
Veikko Osmo Olavi Saarinen 78 v
Brita Kaarina Viikki 78 v
Kosti Paavo Kalevi Ahonen 77 v
Sirkka Liisa Anneli Knuuti 75 v
Marjatta Kaarina Huovila 75 v
Kai Juhani Koponen 75 v
Vesa Untamo Mieskonen 75 v
Pentti Reino Vuori 75 v
Riitta Marjatta Vuorio 75 v
Marja-Liisa Kulha 74 v
Kaarlo Juhani Saarinen 74 v
Hannu Juhani Valkama 74 v
Matti Kalervo Virtanen 73 v
Harri Sakari Lahtinen 72 v
Hilkka Marjatta Markuskela 72 v
Matti Alpo Johannes Monthan 71 v
Markku Antero Parantainen 69 v
Eija Inkeri Rantanen 66 v
Jorma Olavi Häkkinen 65 v
Terttu Marjatta Kivellä 65 v
Pasi Markus Untamo Vainio 61 v
Kirsi Marja Hannele Mäkinen 60 v
Juha Pekka Holopainen 59 v
Sami Henrik Johannes Siekinen 54 v
Johanna Kuivakangas 54 v
Johanna Maria Ivanoff 23 v

Gospel Covertajat juhlii 20-vuotista taivaltaan uuden levyn ja juhlakiertueen merkeissä. Yhtyeeseen kuuluvat Mikko Miettinen (takana vas.), Hannes Asikainen, Ilona Rimpilä ja Esko Turpeinen.

”Virsikirjan lisävihko oli meille jättipotti”

Jyväskyläläisyhtye Gospel Covertajat on versioinut jo 20 vuoden ajan niin virsiä kuin vanhoja gospel-lauluja.

JUHANA UNKURI teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Gospel Covertajat sai alkunsa 2000-luvun alussa, kun **Hannes Asikainen** ja **Mikko Miettinen** tutustuivat Jyväskylässä soitonopettajiksi opiskellessaan. Molemmat olivat kiinnostuneita gospelmusiikin esittämisestä, joten he päättivät perustaa gospelbändin.

– Kolmantena jäsenenä oli muutamien keikan ajan Jyväskylän seurakunnan nuorisomuusikko **Sakari Ainali**, joka joutui jäämään pois toiminnasta työkiireiden takia. Tilalle tuli meille seurakunnan musiikkikuvioista tuttu **Esko Turpeinen**. Olemmekin nauraneet, että Esko on ollut tuuraamassa Sakaria nyt 20 vuoden ajan, joten ihan hyvin on tuurannut, Asikainen toteaa hymyillen.

Yhtye halusi tehdä omia versioita, covereita vanhoista gospel-lauluista, joten nimeksi valikoitui luontevasti Gospel Covertajat. Miettinen toimii päävokalistina sekä soittaa huiluja ja muita puhalti-

mia, Asikainen soittaa akustisia kitaroita, ja Turpeisen vastuulla ovat sähköisemmät kitarat ja lyömäsoittimet.

Vuonna 2016 mukaan tuli **Ilona Rimpilä**, joka soittaa kontrabassoa ja sähköbassoa.

Gospel Covertajien ensimmäiset levyt sisälsivät gospellauluja 1960-luvulta 2000-luvulle, sittemmin yhtye on keskittynyt virsiin.

” Gospel tarkoittaa ilosanomaa ja sen äärellä me olemme.

– Erityisesti vuonna 2016 julkaistu *Virsikirjan lisävihko* oli meille todellinen jättipotti. Jo sen esipuheessa todetaan, että ajatuksena on tuoda laulettavaksi erityyppisiä virsiä ja kokeilla virsilaulun rajoja. Näin olemme osaltamme tehneet, Asikainen kertoo.

Syyskuun alussa julkaistu yhtyeen seitsemäs pitkäsoitto *Ää-*

ni toisen maailman sisältää 12 lisävihkon virttä.

Yhtyeen musiikin pohjana on perinteisesti ollut moniääninen laulu, akustiset soittimet sekä persoonallisten efektien käyttö. *Ääni toisen maailman* on soundiltaan bändilevy.

– Mukana on rauhallisempiakin kappaleita, mutta kokonaisuudessaan levyllä on aiempaa reippaampaa tempoa ja poljentoa. Rummut ja bassopohjat ovat nyt keskeisemmässä roolissa, kuvailee Miettinen levyä, jolla kuullaan myös jyväskyläläisiä musiikkivieraita.

Gospel Covertajien toiminnassa evankeliumi on keskeisessä roolissa.

– Se tulee luontaisesti esiin jo nimessämme. Gospel tarkoittaa ilosanomaa ja sen äärellä me olemme. Haluamme tarkastella kirkon ydinviestiä erilaisista musiikillisista ja tekstillisistä näkökulmista, luonnehtii Asikainen, joka toimii myös kanttorina Jyväskylän seurakunnassa, Huhtasuon ja Palokan alueilla.

Yhtye vetäytyi levyntekoon kesälä 2020, kun konserttitoiminta hiljeni koronapandemian myötä. Materiaalia syntyi lopulta kahden albumin verran.

Helmikuussa 2021 julkaistun *Ihmeelliseen suojaan kätkeyty* -levyn julkaisukonsertit toteutettiin striimattuina. Nyt konserttitoiminta on taas käynnistynyt. Uuden levyn myötä tehtävä kiertelee juhlistaa samalla yhtyeen 20-vuotista taivalta.

” Rummut ja bassopohjat ovat nyt keskeisemmässä roolissa.

Ensi alkuun Gospel Covertajien ajatuksena oli tuoda takavuosien gospelbiisejä erityisesti rippikouluisten kuultaviksi. Sittemmin yhtye on esiintynyt erilaisissa kirkollisissa ympäristöissä. Covereiden lisäksi keikkaohjelmisto ja albumit ovat sisältäneet omaa tuotantoa.

Miettinen toteaa, että sekulaarilta puolelta löytyy varsin paljon aktiivisesti keikkailevia coverbändejä.

– Hengellisellä kentällä niitä ei ole kuitenkaan meidän lisäksemme juuri ollut. Muutenhan virsistä ja hengellisistä lauluista tehdään paljon coverversioita jo erilaisissa seurakunnallisissa tilaisuuksissa. Varsinkin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä useat nimekkäät suomalaiset pop- ja jazz-artistit julkaisivat virsilevyjä. Olemme olleet itsekin osa tuota buumia, mutta samalla ikään kuin uranuurtajia.

► Gospel Covertajat esiintyy pe 7.10. klo 19 Jyväskylän Taulumäen kirkossa. Konsertti on osa Jyväskylän seurakunnan tuottamaa Valon kaupungin ohjelmistoa. Yhtyettä kuullaan Taulumäen kirkossa myös Tuomasmessussa su 9.10. klo 18.